

PRĂGURILE

Abonamentul:

pe un an 8 cor., pe jumătate de an 4 cor.
Pentru România și străinătate anual 10 cor.

Foae social-culturală.
Apare în fiecare Sîmbătă.

Redacția și Administrația Nr. 817.
Telefon Nr. 36.

Lupta vieții.

Viața-i cum o ia-î, cum o privești, cum o înțelegi, cum o simțеști: bună sau rea, senină sau nouroasă, ușoară sau grea, plăcută sau dureroasă.

Pentru copii viața-i o jucărie; pentru tineri e o nădejde frumoasă; pentru bărbați e o datorie, o muncă, o luptă neîntrepută; pentru bătrini e o amintire; pentru moșnegi o sarcină.

Filozofii încearcă să-î dezlege rostul. Poeții o cîntă; unii o iubesc, alții o blastămă. Bărbații de știință caută și scrutează după mijloace pentru a o face mai suportabilă, mai ușoară, mai fericită. Oamenii comerțului și ai industriei îi procură uneltele de lipsă pentru a o face ticnită, comodă și îmbelșugată. Cei înarmați o apară, o păzesc, dar o și surpă și nimicesc cu aceiași ușurință, și după anumite porunci. Țăranul o trăește după cum e în realitate, el o privește de nestatornică și premenitoare. Creștinul o ține de o neîncetată călătorie, de o pregătire pentru viața de dincolo, pentru vecinicie...

Romînilui îi este dragă viața cînd trăește „lumea albă“. Nu o urăște însă nici cînd o duce din greu, cînd nevoile îl copleșesc și amarul vieții îl înecă. El tot ține la viață. Ține cu toată tăria și nu se

deslipește de ea niciodată de voie. El nu-și „face moarte“, ca fiii altor neamuri.

Oțelit în cursul atîtor vremuri grele, ce ca niște furtuni năpraznice au trecut peste capul său, Romînul știe să înfrunte cele mai mari greutăți ale vieții, știe să răzbiască în lupta vieții. Această însușire, această putere de viață l-a scăpat de perirea, ce de atîteaori era să-l mătore de pe fața pămîntului.

Puterea de viață, trăinicia Romînilui, pe care a moștenit-o dela Dacul neînfrînt și dela Romanul nebiruit, s'a dezvoltat, s'a întărit în lupta lungei sale vieți. Această luptă îl face destoinic și îi asigură sorți de izbîndă în lupta vieții din viitor.

Dar însușirea aceasta Romînul trebuie să o dezvolte mereu, dupăcum recer împrejurările și vremurile de astăzi. Trebuie să țină seamă de mersul lumii mari și de modul de luptă al popoarelor, cu cari trăește împreună și cari îl împrejmuesc. Să învețe dela aceste popoare, ce i-se pare bun, să primiască, să imiteze, iar de ce-î rău să se feriască.

În rîndul întii firește va combate retele cari îl bîntuesc pe el însuși. Dacă nu împedeci răul, te copleșește. Și pe noi Romîni din părțile aceste, din aretul Oraviții și al Verșetului, cum peste tot în Banaț, un

rău groaznic cearcă să ne sugrume, să ne stîngă de pe lume. E păcatul mare și neiertat al *omorii fătului și al împedecării nașterii de prunci*, sau cum se mai numește: *sistemul de unul sau doi copii*.

În lupta vieții astăzi e hotărîtor numărul. Învîngerea e totdeauna pe partea celor mulți și isteți. Dacă nu sporim cu numărul, ne scurtăm zilele și viața. Păcatul acesta ne sapă groapa. Pentru dorul nebun al bogăției, pentru a nu se împărți averea între mai mulți copii, se face păcatul de moarte, se pune stavilă firei și chemării omului deose înmulți, se omoară în germene viața, puterea și viitorul neamului nostru!

Și vina în primul rînd îi revine femeiei, robită de luxul năpraznic, ce roade la rădăcina viitorului nostru.

Trăinicia poporului nostru, viitorul în care avem frumoasele nădejdi, trebuie să facă ca să se stîrpiască păcatul acesta dintre Romîni ținutului acestuia mînos. Răul trebuie combătut cu toate mijloacele, ca pe cel mai mare și neîmpăcat dușman al viitorului nostru.

Ca în toate vremurile așa și astăzi viața se poate susține și asigura numai prin luptă. Cum vom lupta însă dacă suntem puțini? Iată ce trebuie să ne îngrijoreze pe toți Romîni din părțile acestea.

Că lupta vieții, fie cu arma ucigătoare

Foiță originală.

Evoluția și creațiunea

de
Dr. M. Vladimirescu.

Legea lui Newton, Lavoisier și Mayer, despre stabilitatea materiei și a energiei, este de o valoare eternă. Acestei legi îi sînt subordonate miliardele de corpuri cerești ale universului, pămîntul, omul, moleculele și atomii. Astronomia, astrofizica, chimia și fizica a dovedit acest lucru mai presus de orice îndoială. Însfîșit analitica-spectrală (Fraunhofer, Kirschhof, Bunsen) a arătat că materia celor mai îndepărtate corpuri cerești e la fel cu a pămîntului nostru.

Toate aceste teorii au fost matematicește dovedite.

Așa spre pildă La Werrier în Paris și Adams Cambridge (în Anglia) au socotit și arătat înainte, fără telescop, timpul și locul, unde se pot descoperi corpuri cerești noi, cari nu se pot vedea cu ochiul liber. Galle (Berlin) după aceia le-a și găsit cu telescopul în timpul și în locul indicat. Astfel a fost descoperit Neptun, numai prin calculație matematică și pe temeiul legii gravitaționale a lui Newton.

Tezele susarătate ale științii nu sînt deci

nescar fantasmagorii, nici produse de-ale metafizice, ci sînt adevăruri pure, ce se pot și dovedi matematicește!

Cozmogonia religiei, învățatura despre plămîuirea universului, va ajunge cu vremea să fie siliată a se zmînci din prejudeții, avînd să explice lămurit adevărurile prezintate în formele obscure ale Pentateuch-ului, ce nu lasă să rezbată lumina și în masele popoarelor.

Lumea a făcut-o Dumnezeu în șase zile! În ziua întii a făcut lumina; într'a doua cerul și pămîntul; într'a treia a despărțit apa de pămînt și a creat plantele; într'a patra a făcut soarele, luna și stelele, cum și celelalte corpuri cerești; în ziua a cincia a făcut animalele și într'a șasea, mai pe urmă, a făcut pe om, ș'anume după chipul și asemănarea sa (Moise, Pentateuch Genesis, cap. I.). Soarele l-a făcut dar' abia în ziua a patra, după ce au fost trecut deja trei zile și trei nopți, ceiace, fără soare, și cozmologia religiei trebuie să țină de absurd! Însfîșit e de neînțeleș, că până s'a făcut pămîntul a trebuit 5 zile, ear pentru celelalte milioane de milioane de stele (luminile aprinse de pe cer! . . .) s'a cheltuit numai o singură zi.

În afară de toate aceste și alte asemenea greutăți astronomice, se ivesc și absurdități geologice.

În ziua treia a despărțit apa de pămînt și a făcut Dumnezeu plantele; în ziua a cincia a făcut

animalele și mai la urmă, în ziua a șasea, a făcut pe om.

Geologia, biologia, biogonia, anatomia comparativă ne învață altfel. Până s'a învîrtoșat scoarta pămîntului, s'au strecurat milioane de ani. La tot cazul peste 100 milioane de ani! În cele următoare vom arăta icoana diferitelor straturi geologice cum și timpul, cît i-a trebuit formațiunii acestor straturi, așa cum sînt astăzi dovedite pozitiv în știința geologică:

I. *Perioda archozoică* (timpul primordial), dela începutul vieții organice, până la formația straturilor cambice; veacul vietăților fără căpațină, a ținut 25 milioane de ani.

II. *Perioda palăozoică* (timpul primar), dela începutul stratului siluric, până la finea celui permic, 34 milioane de ani.

III. *Perioda mezozoică* (timpul secundar), pela începutul perioadei-trias, până cînd s'a finit perioada cretei; veacul reptiliilor, 11 milioane de ani.

IV. *Perioda cănozoică* (timpul terțiar), dela începutul părechiei eocanice până la sfîrșitul perioadei pliocenice; veacul animalelor sugătoare, 3 milioane de ani.

V. *Perioda antropozoică* (timpul cvartar), dela începutul timpului diluvial (în care cade probabil și dezvoltarea graiului omenesc) până în prezent, veacul omului, cel puțin 1 milion de ani.

în mîni, pe cîmpul de război al singelui, fie cu arme ideale, cu ideile și principiile, pe terenul larg al culturii și al moralei, fie cu uneltele binecuvîntate în ogorul mînos al muncii binefăcătoare, trebuie să curgă, trebuie să se poarte înainte și fără încetare. Și noi voim să ne luăm partea ce ni-se cuvine în lupta aceasta, căci voim să fim și să trăim întotdeauna!

La postul său, unde l-a pus Dzeu, Românul să-și facă datoria, împlinindu-și chemarea sa în lume, cum și-au îndeplinit chemarea lor părinții, moșii și strămoșii noștri! În lupta vieții de astăzi cu armele moderne să lupte cu aceiași izbîndă ca strămoșii, cari luptat-au cu și mai mari greutăți ale vieții.

Izbînda atîrnă dela voința și dela puterea noastră. Atîta de rîndul acesta în general. Vom reveni însă, arătînd și în special, cît de afund s'a vîrit păcatul acesta. E înfiorător a vedea bunăoară satul fruntaș Tivaniul-mare, bogat în cuprinsuri și sărac de copii!

Avram Corcea

Maiestatea Sa Luxul Român.

(Dăm și noi, cu mici omiteri, acest primar-ticol din „Neamul Românesc” Nr. 33, ce ar trebui să-l cetască cu nădejde și ai noștri de dincoaci.)

O statistică a destăinuit dăunăzi încă odată, în cifre care nu pot fi tăgăduite, păcatul cel mare al luxului, care pe lingă altele, așa de multe, contribuie într-o foarte însemnată măsură la sărăcia, la nemulțămirea, la nenorocirea națională.

Lux e orice nu e cerut de nevoile vieții sau de anumite aplecări individuale care se pot înțelege și îndreptăți ale unui membru al societății. În cheltuielile de lux nu intră tot ce folosește dezvoltării și întreținerii trupului omenesc. Nu intră, iarăși, la un om cult cumpărarea cărților care-i folosesc pentru îmbogățirea și înnoirea sufletului, tablourile, statuile care-l înseminează și-l mîngăie prin neconținută privescătoare frumuseți. Acest om îndeplinește o înaltă misiune socială, și una din condițiile pentru îndeplinirea ei e tocmai această strîngere în jurul său a scrierilor utile și operelor de artă îndemnătoare și odihnitoare. Dacă însă un om pozitiv, fără înțelegere pentru frumuseța artistică, și-ar lua pînze și statuile numai pentru că așa fac alții cari simt o nevoie reală de ele, dacă unul care nu e deprins să cetască, și-ar aduce cărți pentru ca legăturile lor frumoase, spinările lor aurite să se vadă într-o falnică bibliotecă de stejar vechi, cu sculpturi fine, care însă nu se deschide niciodată, atunci „face lux”. Se poate pricepe cum o femeie dintr-o mare și veche familie, deprinsă a trăi bine din generație în generație, e silită de o pornire mai puternică decît voința ei să se îmbrace într-un chip deosebit, să se încunjure de lucruri alese, care se capătă cu bani mulți; ai înțelege-o chiar cînd ar face datori, cu toate că nu le poate plăti și știe aceasta. În singele ei este o pasiune ce nu se poate învinge. Dar cînd fata unui circumar, deprinsă în copilăria ei să spele vasele, cînd odrasla unui chereștegiu, care a putut gusta ce este sărăcia unită cu greaua muncă din fiecare zi, cînd balabusta unui Jidan, care, înainte de-a ajunge moșier, mare capitalist și „bărbat politic”, „om de Stat” ocult, a socotit cu scumpătate gologanul la tarabă, cînd *acestea* nu știu ce-ar mai dori, ce-ar mai strînge, ce-ar mai căra în casa lor de bogătanii noi, atunci avem iarăși a face cu luxul, luxul neîngăduit și scandalos.

În sfîrșit se crede, se admite prin convenția socială, că oamenii într-o anumită situație trebuie să se prezinte în împrejurări de viață materială care să corespundă cu dînsa. Românii nu erau de această părere și, astăzi, nu sînt laponesii. La aceste popoare de o înaltă valoare morală, care explică toate izbînzile lor, haina simplității prin-dea și prin-dea mai bine pe fruntașii societății. Dar, în sfîrșit, modernii noștri judecă altfel, și mulți, prea mulți, țin samă de această judecată

care e o prejudecată. Însă cînd copistul rivalizează cu ministrul și contabilul cu bancherul, cheltuiind fără măsură, pentru a nu se da învins, el și ai lui, atunci e vorba de un lux vrednic de osîndă.

Ei bine, toate aceste forme ale vecinului, ale trufiei nestăpînite și neobrăzate se întîlnesc la noi. Fîndcă e țara în care nimeni nu vrea să recunoască nimic nimănuia, în care orice subordonare socială e socotită ca o umilintă, în care toți luptă pentru locul întîi, pentru lauda cea mai mare, pentru luarea-aminte cea mai încordată, fiindcă în lumea toată nu mai este un al doilea „bilciu de vanități” ca al nostru, pentru aceia toți, nobili și parveniți, mici și mari, bogați și săraci, se aruncă asupra formelor exterioare care strălucesc mai mult, și le cumpără, le împrumută, le smulg, le fură.

Luxul se mai poate scusa cînd se învîrte într-un cerc ales: lux de elădiri armonioase, de grădini bine croite, de opere de artă, de cărți, lux de călătorii. El poate aduce oarecare folos chiar cînd obiectele de lux se fac în țară, cînd pe urma fereciților ce cheltuesc mult fără nevoie, se hrănesc atîția nenorociți, cari-și au partea lor de muncă și cîștig în mulțămirea risipitorilor și vanitoșilor.

Luxul nostru nu e din aceste categorii. E, înainte de toate, un lux de mobile vulgare, cu totul fără gust, de trăsuri costisitoare, de cai falnici, de automobile, și mai ales un lux de haine: e neuzit și fără păreche ce cheltuesc la noi pe zdrențe de mătăsă femeile și chiar bărbații (cunosc pe un profesor de Universitate care-și ridică puțin cracul pantalonului, ca să se vadă ciorapii de mătăsă pe care-i prețuiește mai mult decît o descoperire științifică). Lux de bărbari, de piei negre...

Ce e de făcut, va zice cineva?

O literatură bună, o școală cum trebuie, ar da, de sigur, generații mai sănătoase.

Dar mai e ceva: exemplul.

Cei în adevăr luminați și cu totul Europeni printre cei mari să înceapă. Ni aducem aminte de acel Grigore-Vodă Ghica de la 1760-70, care a înfruntat luxul nebun al boierimii, înfățișîndu-se înaintea ei cu un smerit benic de postav din fabrica sa de la Chiperești.

N. Iorga.

Zile frumoase.

Se împlinește azi anul dela praznicul cel mare, ce dat nă-a fost să-l sărbăm în Ierusalimul neamului românesc. Dornic de înaintare și setos de lumină, poporul nostru din aceste părți va păstra cu sfințenie în inima lui, bună și recunoscătoare, amintirea acestor zile mari. Dovadă eclatantă a acestui fapt e *mișcarea artistică* din Oravița și jur, care'n anul acesta a luat un avînt îmbucurător de mare.

Încă înainte de plecarea noastră la București, anul trecut, 100 de studenți din ținutul Oraviții — îndemnați de pornirea năvalnică în sufletiri, ce a premers pregătirilor de plecare spre București, — au aranjat concertul cel mare dela 11 August 1906 în Oravița, la care au debutat 8 choruri cu peste 600 de choriști. Acesta par' că fu primul impuls — al cărui rezultat moral a fost netăgăduit de mare, — ear cel material aproape 800 coroane, suma, care imediat după această petrecere a fost depusă la institutul „Oraviciana” și care azi formează baza unui fond al studenților Romîni din părțile Oraviții cu menirea de a se ridica un monument marelui bănașan V. Babeș în frunțașă comună Răcășdia.

A doua serbare chorală — adevărată prima după întorcerea chorurilor noastre dela București — a fost sfințirea steagului choral din Bozovic. Au luat parte activă 2 reuniuni, din Dalboșet și Bozovic, singurele choruri din întreg Almăjului. În sămănătatea acestei frumoase sărbări alese a fost faptul, că au participat la ea reprezentanții celor mai puternice choruri ale României: „Doina” din Turnu-Severin și „Carmen” din București. Chorul dela Bozovic vecinic va fi mîndru de visita oficioasă a acestor rari oaspeți iubiți. Flamura sfințită cu acest prilej e o podoabă aleasă în preț de 1000 coroane. Tot atunci ne-au adus oaspeții dela București tabloul cel mare al sfințirii steagului dela societatea „Carmen” în mai multe exemplare — pe care chorul din Bozovic l-a trimis apoi tuturor chorurilor din Bănăt.

Festivitățile din Bozovic i-a urmat jubileul

de 25 de ani al chorului „Concordia” din Oravița-romînă în luna Iunie a. c. O mulțime de choruri au fost reprezentate prin esmiișii lor la această serbare, cari împreună cu cei mai bătrîni membrii ai Reuniunii au fost decorați cu frumoase medalii comemorative de bronz și argint. În corpore au participat — paremi-se 7 choruri — ear concertul aranjat atunci în teatrul din Oravița, a fost o manifestare culturală-artistică cum pîn' atunci n'am mai văzut în părțile noastre. Acest festival a pus capăt micilor mizerii confesionale din acest ținut, deaceia cu drept cuvînt o putem numi „praznicul bunei înțelegeri între frații de același sînge”.

La 11 August anul acesta s'a sfințit flamura „Reuniunii de cetire și cîntări” din Oravița-romînă. Au participat 12 choruri în corpore, au fost reprezentați prin trimișii lor, Metropolitul Romînilor ortodocși dela Sibiu și Episcopul diecezan; reprezentanții diferitelor choruri bănașene, ear în fruntea publicului erau doi deputați diețali de-ai noștri. Această sărbătoare frumoasă, îndeosebi concertul din grădina de tir „în nucleu”, cu tot dreptul s'ar putea numi *Arenele Romîne ale Bănățului*. Aspectul locului, frumoasele cîntece eroice și fanfara dela Răcășdia au redat în mic serbarea dela București. Venitul serbării dela 11 August a. c. atinge suma de 3000 coroane. Steagul atunci sfințit costă 1000 coroane.

Ultima festivitate chorală din părțile noastre a fost jubileul de 25 de ani al chorului „Armonia” din Tivaniul-mare, serbat Dumineca trecută la 8 Sept. n. La acest festival încă au participat 7 choruri. N'am avut fericirea să fim la Tivani în aceasta zi, dar cunoscînd vrednicia Romînilor noștri din această falnică comună — cred că nu s'au lăsat nici ei mai jos decît chorurile din Oravița și Bozovic. Credem, că și la Sasca-montană va fi reușit sînțirea steagului ocnăresc.

În liniamente *prea generale*, aceasta ar fi schițarea festivităților noastre chorale în decursul unui singur an.

Nici spațiul, nici împrejurările nu-mi permit a aprecia fundamental însămîntatea acestor sărbări culturale — incontestabil e însă adevărul, că țaranii ținuturilor noastre pot fi mândri de aceste mișcări — cari îi desleagă pe cite o clipă de legăturile gliet și 'n sferle senine și binecuvîntate ale culturii îi înaltă.

Și dacă stăm, să mai amintim turneul d-nului Z. Bărsanu, care a secerat zilele trecute în Oravița succese neîntrecute, trebuie să exclamăm cu bucurie, că fruntașii din Oravița și jur pot fi mândri de mulțimele vrednice și recunoscătoare, cari îi incunjură și spre fapte mari îi îndeamnă!

Dr. Ilie Groșianu

CRONICA.

Rugăm abonații să ne achite prețul abonamentului prin mandatul poștal, alături la numărul trecut. Avem lipsă de ordine.

A plecat dintre noi prof. Constantin Nedelcu spre a-și lua în primire catedra dela școala comercială din Brașov.

Dintre diferitele păreri asupra „Progresului” nostru publicăm, de rîndul ocesta, următoarele:

Mult Stimat D-le Jianu,

Albia Carașului și-a avut dascălii săi de renume. Figuri mărețe pentru opera de creștere și propășire în cultură sînt decedații: Simeon Manguica, Dr. Aurel Maniu, Dr. Hașeganu, Constantin, Traian Miescu, inv. Gaita și bătrînul Novac. Avem și între cei vii oameni valoroși, cărora le sîntem mulțumitori. Ți-e drag să vezi țaranul cu foaia în mînă; ți-e drag să-l întîlnești în societăți, la țîrguri, chiar și în cărașie, cîntînd doinele însuflețitoare ale poezilor noștri. Puterea și dragostea de carte a țaranilor din aceste părți e opera D-Voastre a tuturor.

Am avut o adevărată plăcere, cînd am primit primul număr al „Progresului”. E semnul harniciei și dragostei către neamul românesc această întreprindere, la care grăbesc a Vă gratula dorindu-vă izbîndă deplină!

V'ași fi rugat însă să aveți buneta a scrie și tipări d'aci încolo, de dragul originii sale și a conformității generale, cuvântul „român“ așa și nu „romin“.

Eu unul nu mă pot împrietini cu altă ortografie. „Pămîntul“, scris cu „î“, par'că nu-și cunoaște fătul. Să nu fie cu supărare această mică observare. Abonez 5 exemplare pe 1/2 an și Vă rog a distribui 4 ex. cărora veți afla de bine.

Biserica albă, 10. Sept. 1907.

Cu deosebită stimă

Ion Micu Roșu.

Deputatul *Dr. Aurel Novacu*, abonînd tot 5 exemplare (unul pentru d-sa ear patru pentru doi țărani din Ciclova rom. și doi din Racașdia), cere să scriem „în stil mai popular“.

Ne vom lămuri cu alt prilej.

Dela colaboratorul nostru din Ploești primim următoarele:

Iubite amice,

Vă felicit pentru prima obrazlă a gândului românesc din părțile noastre, „Progresul“.

Se vede, că ai pus inimă și minte în Înaintevestirea „Progresului“.

Te rog comunică-ți junelui orb (dela Gîrlîște ori Jitin?), pe care mi-l aduseseră în consultație, că poate fi primit la „Vatra luminoasă Regina Elisabeta“ (București, B-d Carol Nr. 31). Îmi spunea dl director Monske dela acea instituție, că au primit și un elev orb din America, aflător în București. Fiindcă le-au încurs ajutoare mai din toate părțile globului, deacea ei și primesc orbi de orunde, pecit locurile (în prezent 75) sunt vacante. Etea candidaților este dela vîrsta de școală (7 ani) până la 43 de ani, și se primesc de probă pe jumătate an, ca să se constate dacă sînt apți pentru vre-o meserie sau artă, căci Institutul are de scop a face pe orbi apți de a munci și a se ține singuri, iar nu de a le servi drept azil, de adăpost. Ceî lipsiți de inteligență sau atîși de vre-o boală molipsitoare se înapoiază familiei sau comunei natale.

Deocamdată se învață muzica (pe note de orbi), legatul periilor, împletitul scaunelor, coșurilor (cotarițelor), ciorapilor, pantofilor, frînghiilor și lucruri manuale pentru sexul feminin.

Cred că ar fi bine să se adune și în părțile noastre, prin Banat, ofrande pentru generoasa Instituție a îngerului mîntuitor Carmen Sylva, prin vr'o reprezentație din partea chorurilor noastre vrednice de toată lauda.

Cu salutări frățești

Dr. Gheorghe Crăiniceanu.

Dela Iliă Căprariu primim următoarele șire: Și io mis bași bucuros, să mă bată Dumnedzau dă-ți mint, că arie și aretu Orăviții țai-tungu ieî. Numa vă popcesc, să fiă în pașie — și vă droiesc, că mai iuce să biem un alvăluc la praznicu lui, dăcît la pomana lui.

Or dzis oamenii dă pr'ingă Oravița, că io mis mort. Dracu-î mort — numa n'am vrut să fac pră voia oamenilor. Că ungie mis acuma — lasă că vă scriu io odată, numa acuma bași nu vrieu.

Mi dor dă Bănat și mi dor dă răchia noastră — dar nu prăstă mult vin io acasă, apoî vă poviestesc toace.

Spunie sănătate la toți ortașii miei. Dumnedzau să-l ierce pră coconu Păsulie; an audzît c'o murit. Ai păcat dă iel, c'o fost cumince om. Spunie sănătate lu uica Ion și lu uina Floarea. Io mis iscălitor dă carce din dăparce: *Iliă Căprariu*.

Duminecă se îngrămădise lumea la prive-listea unei nenorociri. Un drumeț străin, fără sprijin, zăcea în ulița mare, aici în Oravița, scaldat în sînge, străpuns de un alt ulițar becisnic. Cu sila neagră a fost primit în spitalul particular al Corporațiunii meseriașilor, căci spital nici orășenesc, nici cercual n'avem. Comitaatul ne cere și cele vr'o 20.000 cor., agonisite cu necaz, pentru un spital central județan, lasîndu-ne pe cei dela periferii mai rău ca 'n codru.

Ni-se anunță din *Prigor* logodna d-soareî *Livia Cîmpianu* cu forestrierul *Petru Liuba* și a d-soareî *Ana Cîmpianu* cu licențiatul în drept *Gheorghe Grecu*. Felicitări!

Pentru întrunirea învățătorilor din Eparhia Caransebeșului, ce se va ține acum Duminecă la Ciacova, anul acesta nu sa putut căpăta înlez-nirea obicinuită a călătoriei.

La școala primară rom. din *Sasca montană* înscriși 90 elevi. Îmbucurător!

La *Dalboșeț* acum Sîmbătă concert cu precere de joc a Reuniunii de cetire și cîntări d'acolo.

La *Hodoș* (linga Lugoj) tot acum Sîmbătă, la 21. c. n. concert și reprezentație teatrală.

Pentru adunarea generală a „Astrei“ se fac pregătiri mari.

Traian Lința, bravul învățător din Cacova, a eșit la pensie.

Despărțămîntul Bocșa al «Asociațiunii» și-a ținut adunarea anuală Dumineca trecută în comuna *Călnic*. Secretarul *I. Marcu* a arătat „relele, ce bîntue poporul și-î împedecă dezvoltarea morală“; blîndul preot d'acolo, pâr. *Jeremia* a dat îndrumări în ale gospodăriei, vorbind special despre manipularea laptelui, ear harnicul preot dela *Terova*, *Iuliu Bumbescu*, a sfătuit sătenii în cele morale, și-și arată recunoștința pentru munca ce a depus-o comitetul „Astrei“ pentru îmbunătățirea sorții țaranelor nostri din acele părți. La sfîrșit s'a ales, pe alți trei ani, de conducător al *Despărțămîntului*: inimosul inv. pens. *Ioan Marcu*, secretar: *C. Băleanu*; casier: *S. Jivoinicu*; controlor: *C. Zuiac* și membri în comitetul diriguitor: *N. Antal*, *P. Jeremia*, *Dr. A. Oprea* și *Dr. I. Parneu*.

La *Doclin* (lingă Bocșa) a fost jăfuită biserica de „hoți de noapte“. Îi caută gendarmii. Dar pe ai de ziua?

La *Sasca montană* a reușit festivitatea sfințirii steagului bisericesc al băeșilor.

Concertul și reprezentația teatrală a Reuniunii de cîntări și lectură din *Dognecea* atestă o îndeletnicire pornită, într'un ceas bun, și în cercul muncitorilor d'acolo.

Se caută un culegător-tipograf, pentru tipografia „Progresul“. Condiția amăsurat tarifului.

Poșta Redacțiunii.

Ploești. Pentru igienă vom desehide rubrică nouă.

Secășanul. Răbdare. Cu neputință. Scrie-ne în proză. Asupra ortografiei vom reveni într'un articol. Acum sintem îmbulziți.

Poșta Administrațiunii.

Maî multora. Abonamentul, potrivit anuntului, e a se plăti înainte. Sintem mulțumitori sprijinitorilor de tot felul.

Editor-proprietar: Gheorghe Jianu.

Redactor responsabil: Alexandru Purgariu.

2027. sz. 1907. vgrhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az oraviczabányai kir. járásbírósnak 1904 évi Fh. 717/2 számú végzése következtében Dr. Gropsián Mihály személyesen képviselt Voda Koszta és társ. ellen hátr. 50 kor. s jár. erejéig 1905 évi november hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 748 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: sertések, eke, kocsi, hordó, kád, kukoricaszár, szarvasmarha stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oraviczabányai kir. járásbírósnak 1907 évi V. 499/3 számú végzése folytán h. 54 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 11 kor 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Román-Oraviczán az alperes lakásán leendő megtartására **1907 évi szeptember hó 24-ik napjának d. u. 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy

az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán 1907 évi szeptember hó 9 napján.

Sztánkovits Miklós

kir. bir. végrehajtó.

1728 sz. 1907 végrehető.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a fehértemplomi kir. törvényszéknek 1907. évi 8643 számú végzése következtében Dr. Haag Aladár verseczi ügyvéd által képviselt Temeskutasi népbank mint szövetkezet javára Motrocán Péter és társai ellen 206 kor. s jár. erejéig 1907. évi július hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1870 kor. becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarha, sertések, széna, lovak, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésen az oraviczabányai kir. járásbírósnak 1907 évi V. 964/2 számú végzése folytán 206 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi május hó 7 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 87 kor. 1 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Komoristvén az alperesek lakásán leendő megtartására **1907. évi szeptember hó 26-ik** napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oraviczabányán 1907 évi szept. 6-án.

Sztánkovits Miklós,

kir. bir. végrehajtó.

5027 sz. tlkvi 1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oraviczabányai kir. járásbírósnak mint te-lekkönyvi hatóság Kokora Milya végrehajthatónak Rebezsila Péter és tsai végrehajthatást szenvedők elleni 121 kor. tőke követelése és jár. iránti végrehajtási ügyében az oraviczabányai kir. járásbírósnak területén fekvő Jabalcsa községi 125 sz. tjkvben 58 öi. 61, 106 és 423 hrsz. alatt foglalt Rebezsilla Péter nevén irt összesen ingatlanokra 484 kor. kikiáltási áron, továbbá: a jabalcsai 158 számú tjkvben 247/a hrsz. alatt foglalt Padinyáncz szül. Falka Mária és Padinyáncz Luka nevén irt egész részletre 38 kor. kikiáltási áron, és végül: a jabalcsai 59 sz. tjkvben 365 hrsz. a. foglalt özv. Urszul szül. Rebezsila Katalina és Bacsun Péter nevén irt egész részletre, még pedig az ezen részletre C. 1 alatt bekebelezett gyalogut, szolgáalom feltétlen fentartásával 306 kor. kikiáltási áron az árverést elrendelte azzal, hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1907. évi október hó 10.** napján d. e. 10 óakor Jabalcsa község házához megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis kikerekítve 49 korona, 49 korona és 4 korona összeget készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvény czikk 42 §-ában jelzett árfolyammal és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. ig. min. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt letenni, vagy annál a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kiadta az oraviczabányai kir. bíróság mint tlkvi hatóság, 1907 évi július hó 27. napján.

Schul, kir. aljbíró.

Anunț!

 Sub conducerea direcțiunii institutului

„PLUGARUL“

societate pe acții în Cacova,

s'a înființat

o însoțire ocazională reciprocă

pentru asigurarea vitelor.

Membru al acestei însoțiri, conform statutelor, poate fi oricare proprietar de vite.

Spre asigurare se primesc deocamdată cai și tot soiul de animale cornute; măi târziu vor fi primite și animalele măi mici, oi, porci, etc. Scopul însoțirii este: ajutorarea reciprocă a membrilor între sine în caz de îmbolnăvire, de nenorocire a vitelor. Despăgubire se dă și în caz de boală epidemică!

Contribuirea membrului e următoarea:

a) Tacsă de înscriere, odată pentru totdeauna 3 coroane; din această sumă se plătesc timbrele, libelul de membru, tipărituri etc.

b) O cauțiune dela 1-5 cuote (cuota de 100 cor.) 5 cor.; dela 5 cuote în sus, după fiecare cuotă 1%. Această sumă e proprietatea membrului respectiv, și în caz de repășire o capătă îndărăt, detrăgîndu-i-se suma de despăgubire pentru pagubele întîmplăte până aci. Ea servește ca vadiu, și totodată în ea se anticipează suma de despăgubire, avînd membrii datorința de a o întregi din timp în timp la provocarea direcțiunei.

Toți membrii au pentru animale medicină grătuită, cum și doctor veterinar, materie de oltoit și toate spesele obveninde sînt pentru membri grătuite.

Cacova, la 28. August 1907.

Direcțiunea „Plugarul“.